

Dvanáctiletý v chrámě

1. čtení: Exodus 20:12 Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.

Dvanáctiletý v chrámě Lk 2, 41-52

Sestry a bratři,

nedávno můj šestiletý syn se mnou řešil důležitou věc. Ptal se mě, jestli by bylo lepší, kdyby, až vyroste, byl pilotem letadla nebo řidičem bagru. Tak jsem mu řekl, že podle mě je lepší, když vystuduje něco těžšího, tedy pilotování letadla, a pak, když bude chtít, může klidně řídit bagr. On říkal, že by stejně asi radši řídil ten bagr. Že to je podle něj taky moc důležité. Samozřejmě chcu aby můj syn byl vzdělaný a dělal dobrou důležitou práci. Aby byl někdo. A radši teda pilot než kopáč. No, on chce být bagrista.

Jasně, je mu šest a je to dětská představa a je to pro zasmání. Ale v něčem mi to souznělo s tím dnešním příběhem o dvanáctiletém Ježíši v chrámě.

Katolická církev nedávno slavila svátek svaté rodiny. Církev si různě připomíná, že i pro Ježíše byla jeho rodina důležitá, že i on žil a vyrůstal v rodinných vztazích, které ho nějak formovaly a vedly. Že stejně jako my měl mámu a tátu. I my si můžeme připomenout a uvědomit, co pro nás rodina znamená. Rodina, neznám člověka, kterého by se toto téma nějak nedotýkalo, někdo po rodině touží, protože ji nemá, jiný rodinu má, ale trápí se nad tím, že to v ní moc nefunguje, jiný zase prožívá naplněné a šťastné období se svou rodinou, jiný to s rodinou vzdal. Rodinné vztahy jsou ty nejintimnější, to ale taky znamená někdy ty nejbolestivější. Někdy se to povede a jsou to vztahy, které nás nesou a podpírají v těžkém životním období. Jindy jsou to veliká zranění, nepochopení a tvrdost, které si pak vláčíme celým životem.

Do těchto lidských poměrů se rodí taky Ježíš, zažívá rodičovskou lásku Marie a Josefa, jako syn lidských rodičů musí poslouchat. Bůh se narodil za zvláštní situace ale přesto do lidské rodiny, vyrůstal jako každé jiné dítě. A tak se podívejme zblízka na Ježíšovy nejbližší, na jeho rodinu. O Ježíšově rodině se mluví jako o svaté. Ale co na ni vlastně bylo svatého? V čem nám může být Ježíšova rodina inspirací? Hned od počátku se Josef s Marií museli vyrovnávat s těžkými zkouškami, Josef měl přijmout Marii za svou ženu, i když věděl, že dítě, které nosí Marie pod srdcem, není jeho. Byl muž spravedlivý, a proto nechtěl mladou dívku vystavit hanbě a raději to chtěl ututlat a v tichosti Marii opustit. Jeho spravedlnost se ale ukázala právě v tom, že byl ochoten naslouchat Božímu hlasu a podle něj se i zachovat, přijmout Marii i v jejím stavu a stát se otcem jejího dítěte. Josef zvolil cestu netradiční, ale velmi lidskou, cestu soucitu a přijetí. A Marie? Ani její cesta nebyla jednoduchá, při zvěstování anděla, že počne z Ducha Svatého, vědomě řekla své ANO, vědomě přijala vůli Boží, i když netušila, jak to s ní a s dítětem v tak nelehké situaci dopadne. A právě v přístupu obou Ježíšových rodičů vidím jejich svatost. Byli to lidé, kteří zriskovali a věřili Božímu vedení, odevzdali se a důvěřovali, že věci, které zrovna nechápou a nedohlédnou jejich konce, mají svůj smysl v očích Božích. Byli to lidé na cestě, nejdříve do Betléma, potom museli utéci na andělův příkaz do Egypta a nakonec zpět do Nazareta. Ale ani tady jejich pouť nekončí, mají syna, který zneklidňuje jejich kroky a ukazuje i na nezvyklé a neprošlapané cesty. A právě po takové cestě svatá rodina kráčí, na úkor svého pohodlí, na úkor jejich vlastních přání a představ, jak by to podle nich mělo být. Místo toho přijímají plány, které s nimi má Bůh.

Už s Ježíšem jako dítětem se Josef s Marií neustále učí, že když jde o věci Boží, lidská pravidla a měřítka jdou stranou. Tak je tomu i v dnešním příběhu, když Ježíš se svými rodiči putuje do Jeruzaléma o velikonočních svátcích. Ježíšovi je 12 let, ještě stále je pokládán za dítě, plně podřízené a poslušné svých rodičů. Proto je divné, že opustil své rodiče a vydal se do chrámu, kde rozmlouval s učiteli. Jako dítě není v pozici, že by jen naslouchal, ale dokonce s učiteli rozmlouvá a dává jim otázky. Marie s Josefem ho hledali tři dny. A to musely být dny. Strach, úzkost, hrozná představa. Asi každý z nás, kdo něco podobného prožil, komu se třeba jen na chvíli dítě ztratilo, si to umí dobře představit. Ten obrovský strach, ale i úlevu při nalezení Ježíše. Není divu, že Marie Ježíšovi vyčítá, co jim to udělal. Odpověď 12letého Ježíše je pravda trochu jiná, než bychom čekali, odpovídá rodičům, že přeci musí být tam, kde jde o věc jeho Otce. V řeckém originále je v Ježíšově odpovědi rodičům vyjádřena nutnost a nevyhnutelnost, se kterou Ježíš jednal. Vždyť jde o věc jeho Otce! Marie a Josef to nechápou. I když Ježíš vypadá jako normální děcko, už od jeho početí ho provázejí věci a situace, které jsou pro lidské rodiče velmi těžké a nepochopitelné. Přesto Marie s Josefem nesou své rodičovství statečně a poslušně jdou po započaté cestě se svým synem a víme, že Marie jako jedna z mála byla schopná zajít až pod kříž. Je to také Marie, o které se několikrát píše, že i když nechápe, proč se její syn chová tak, jak se chová, vše si uchová ve svém srdci. Dalo by se i říci, že Ježíšova rodina dává prostor Božímu vedení a Boží vůli, přijímá dítě Ježíše, které zcela změnilo jejich životy a představy o tom, jak správně žít a kudy vlastně vedou Boží cesty. A nakonec to byli právě Ježíšovi rodiče, pro které bylo nejspíš velmi těžké a bolestné přijmout vyvolení a poslání svého syna.

Rodičovství Marie a Josefa mi připomíná, jak nelehký úděl si rodiče nesou. Dokázat se vzdát svých dětí a nároku na ně. Přijmout, že cesta dětí, může být úplně jiná, než si my rodiče představujeme. V tomto nám může být velikým vzorem Marie, její mateřství nebylo vůbec snadné, musela se vzdát mnoha představ a přání o svém synu. Je to velmi těžké, odevzdat se Bohu a nechat na něm, jak naše i životy našich nejbližších budou probíhat. Pro mě to je vždycky přetěžké odevzdat se do Boží náruče, a to právě ve chvíli, kdy tak moc usiluju o to, mít vše pod svou kontrolou a ve své moci. Jen

si zkuste vybavit ten pocit, když máme vedle sebe nemocné dítě nebo toho, koho milujeme a prostě mu nedokážeme pomoci, není v našich silách ho uzdravit. To jediné, co nám zbývá, je prosba: „Bud' vůle tvá“ a to skutečně TVÁ. Ne podle mých přání a představ. A ve chvíli, kdy jsme toto schopni opravdově říci a odevzdat, je nám darován pokoj Boží, svoboda, že Boží vůle je ta jediná nejlepší, i když jí zrovna nerozumíme. Je to ale proces a boj na dlouho, i na celý život. A právě Ježíšovi rodiče to věděli až moc dobře.

Ježíšova rodina je i vzorem pro ostatní rodiny, je vzorem i pro nás. Třeba ve své otevřenosti pro Boží záměr, ve svém naslouchání Božímu hlasu. V takovéto rodině má Bůh své pevné místo, ba ještě více, je jejím zdrojem. Zdrojem pro vztahy s našimi nejbližšími, inspirací, jak se k sobě chovat, jak řešit situace. A to i ve chvílích, když někomu ublížíme, když ho odsoudíme nebo když naopak se cítíme ublížení sami. Pokud v tom všem dokážeme dát prostor Bohu, otevře se nám nová cesta, nové řešení, které jsme předtím nebyli schopní vidět. Ježíš nám ukazuje, jak paradoxně funguje Boží vedení. Až ve chvíli když jsme schopni se vzdát svých potřeb a sobeckých představ, je nám darováno něco mnohem většího a cennějšího. Až dokážeme přijmout, že mnohem více je dávat než brát, sami budeme skutečně obdarováni.

Pane Bože, prosíme přicházej do našich rodin a manželství, buď Bohem i našich rodin. Dávej nám odvahu a trpělivost nechat Tě vést i naše rodiny. Prosíme o Tvoje uzdravení v našich vztazích. amen